

Бурят-Монголий ҮНЭН

ВКП(б)-ий Бурят-Монголий Обкомы, БМАССР-эй Верховно Советэй ба ВКП(б)-ий Улан-Удын Горкомой орган.

№ 112 (5264) вторник июний 10 1947 он

Сэн 20 минута

МУНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

НЭГЭДЭХИ НЮУРТА:

Тарилгын хойноо харуулах гэж үндэр ургасын үндэр буури мүн. Тарилгын тусбэе үзүүлэн дүүргэе. Комбайн заһабарилгы июнийн 20 болтор дүүргэе. Олон хүүгэдэй эхэнүүдэ «Эхын алдар» гэж орденуудаар ба «Эхын медаль» гэж медальнуудаар шагнаха тухай БМАССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Указ.

ХОЕРДОХИ НЮУРТА:

Хүдөөгэй парторганизацинуудай зорилгонууд. Хүдөө ажалай аргалин уставы эдлэхэ ябаданууды асдан усадха. ГУРБАДАХИ НЮУРТА: Мүнөө үшүн бурят-монголой эрхим һайн луунуудай хүгжэмүүдэ башхын түлөө. Ленин, Сталин хүгжэмэй культура тухай.

ДҮРБЭДЭХИ НЮУРТА:

Комсомолууд ба залуушууд, физкультурнигуудай үдэртэ бэлдэл. Бүлэпшлэ хүдэлмэришдэй партинуудай хамтаран митингүүд болоно. Датса залуушууды уласхоорондын фестивалда хабаадахаань баатууахы гэжэн бэлдэл. «Нью-Йорк пост» газетэд Ивс гэтын статья толилогдоо. Алушгүй Советэй засагш.

ТАРИЛГЫН ХОЙНОО ХАРУУЛАХА ГЭЭШЭ ҮНДЭР УРГАСЫН ҮНДЭНЭ ҺУУРИ МҮН

Агуушэ Октябрска социалистическэ революцин гүшан жалай өйн хүндэлдэ социалистическэ мурьсөөн колхозно тамашадай дунда үшөө үргэнөөр дэлгэржэ байна. Тэднөөр хадаа хүдөө ажамые хүдөөн дөбүүдэхэ тухай ВКП(б)-гэй Центральна Комитетэй февральска пленумэй түгээтэ тогтоолоор зоригжоод, дүрбэдхи тэбшээтэй хоёрдохи жадэ үндэр баян праса туйлаха гэжэн тодорхой улаганууды абаад хүдэлмэрилжэ байха юм.

Үндэр ургаса туйлаһанай түлөө Социалистическэ Ажалай Геройн нэрээрэгэ олгохо ба орденууд болон медальнуудаар шагнаха тухай СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Указда харуу болгон газар тариалангай бүхы хүдэлмэрилгэд болбол түгээтүүдэй эргэе, үндэр ургасын гаймшагта мастернуудай эргэе үргэхдэи түлөө эрмэлзэе. Салтын МТС-эй бригад нүхэр Б. С. Дымбрыловтэ бөшөөн йшгэе Курбын МТС-эй № 7 тракторна бригадын бригадир нүхэр С. В. Кошов нигэжэ бөшөөн: «Социалистическэ Ажалай Геройн нэрээрэгэ олгохо ба орденууд болон медальнуудаар шагнаха тухай шавилтэтын Указ биднээрэй наһаа чыльхэе эхээр хүдэлгэнэ. Энэ үндэр шагналда хүртэхэ ябадалы туйлаха гэжэн эрмэлзэлгэ хүн бүхэндэ түрөөнөө шүһанай хөрөгтүй». Зүб даа нүхэр Кошов нигэжэ бөшөөдөө олонинтэ колхознигууд болон хүдөө ажамын хүдэлмэрилгөөдэй хүсэл эрмэлзэлгэ харуула гэшэ.

ВКП(б)-гэй Центральна Комитетэй пленум болбол тарилгын тэмэйнүүдэ үргэхдэи хамта ургасын дээшлүүлэхэ ябамые гол зорилгэ болгон тобила. Тарилгын хүдэлмэришэ үрө дүнүүд юугээр сэгүдлэхэб гэхэдэ, абангай ургасынгаа хүмэилгээр сэгүдлэхэ байна. Үндэр ургасын түлөө тэмсэл хадаа гансал сэг болзор сонь тарилга хэжэ ябадалаар дүүргэе бөшэ, харин тэрэни туйлаһын түлөө тарилгын хойноо харууһалгы эрхимээр эмхидхэхэ хэрэгтэй. Хэрбөө тарилгын хойноо харууһалгы эмхидхэхэгүй байлаа, тарилгага сэг сонь үнэргэһөө, үндэр ургаса туйлажа шадангүй байжа болохо байна.

Колхоз бүхэндэ хабарай тарилгы түрөөнөөр дүүргэхин түлөө унаһан малгайла абангүйгөөр тэмсэхэ зуураа тарилгын хойноо харууһалгы—ургасын буртаг үбэ түүхэ, газарай хүрхыне хэрхилгэһэ, уналха, ургасада тэмсэл үгэхэ гэхэ үшөө—хаа-хаанагүй эмхидхэхэ шухала. Түлөө тарилгын хүдэлмэрин дүрөөхөн үргэлжэ байхатай дашарамдуулан үндэр ургасын түлөө тэмсэл хүдэлгэхэдэ бөшэ, тарин үшөө үргэнөөр, шангаар хэргэе еһотой. Кундэб гэхэдэ, тарилгын хойноо харууһалга шухала боложо, энэ хүдэлмэридэ угаа эхэ үргэл оролдог, хүдэлмэрин хүсэн хэргэе. Тиммөөн колхоз доторхи бүхы шүүнү үндэр ургасын түлөө тэмсэлдэ ябадала еһотой.

Тарилгын хойноо харууһалга хүнүүд шайн колхозуудта ябала олон бин. Сэгүдлгын бригаданууд болон звенонуудай түгээтэ тарилгын хойноо харууһалгада шүүнүүдэ хабадуулагдха еһотой. Дүр хунүүд хадаа өөһдөнгөө бригададуу, звенонуудай үндэр ургаса туйлаһын түлөө эхээр оролдохо байнабуу. Түрөөрэй хамта тарилгын хойноо харууһалга тон шухала хэрэгтэ энэ хүдэлмэри хэжэ шадаха хүнүүд булдаа хамдалсаха еһотой. Жэшээлхэдэ, малажаан бригадануудаар хүдэлмэрилжэ байһан колхознигууд, захиргаанай хүдэлмэридэ шийшад таргаж ажалай бригадануудта бөшэ туһалажа хүргэжэ шадаха байна.

Үндэр ургасын түлөө тэмсэлдэ олон түшөө хабадуулаһан, тэднээр тарилгын

РЕСПУБЛИКЫН КОЛХОЗУУДАЙ ПОЛИ ДЭЭРЭ

Үшөө дахин Кабанскын МТС тухай

Тарилгын тусбэе үзүүлэн дүүргэе

НОВО-СЕЛЕНГИНСК. (Телефонор абтаба). Аймагай түрүү колхозууд хабарай ороһото культурануудай тарилгын бүхы тусбэүүдэ Үлүүдэн дүүргэжэ байна. «Коминтерн» колхоз (правлениин түрүүлгш нүхэр Бамбаров) июнийн 5-да хабарай ороһото культурануудай тарилгын тусбэе 103 процент дүүргэе. Мүнөө энэ колхоз 11 плуг ба 3 трантор пар халхалагда гаргаад байна. Дүрүн бэш мэдэгээр энэ 240 гектар пар халхалагда.

Тэрэшлэн «Коммунизм», «Ленинсийн Путь», «Улаан Тенин», Игановичин нэрэмжит колхозууд хабарай ороһото культурануудай тусбэүүдэ үзүүлэн дүүргэжэн байна.

Загастайн сомоной Сталиний нэрэмжит колхоз 1540 гектар тарима, хабарай ороһото культурануудай тусбэе 100 процент дүүргэе.

Мүнөө энэ колхозууд тэмсэлэй культуранууды тарима ба пар халхала байна.

П. Халтанов.

„Заветы Ильича“ колхоз түрүүлээр

Торин аймагай «Заветы Ильича» колхоз (правлениин түрүүлгш нүхэр Дармаев, партиан организациин секретар нүхэр Санцев) хабарай тарилгада ороһото хойшо социалистическэ мурьсөөндэ түрүүлгш, ВКП(б)-гэй айком ба аймугсайкомой дамжуулгын Улаан тут мүнөө хүртэр бариһар ябана.

Тус колхоз 1116 гектар ороһото культурануудай тарилга хэжэ байһан аад, тэрэнэ Уни даа дүүргэе, тусбэе 118 процент хүргэхэдэ гэжэн уага абанһан байна. Мүнөө энэ колхоз тусбэе галуур тарилга хэжэ, пар халхалжа байһат.

Энэ нүхэр Галсановай хүтэлбэрилгэд комсомольско-залуушанай үндэр ургасын звенот түрүү зэргэдэ ябана. Тус звенот аймагай Хүдэлмэришэ дөсөдэ бөшөөр ябана.

Д. Цыренов.

Комбайн заһабарилгы июнийн 20 болтор дүүргэхэ

МТС-үүдээр комбайн, молотилка ба хуряалгын бусад машинануудай заһабарилга эхилжэ халхал жэлдэ дээшэ болобо. Энэ болзор соо МТС бүхэн заһабарилгы шүүд түргэн абуулжа, правительств багтуулагдан болзор—июнийн 20 хүртэр хуряалгын бүхы машинанууды бэлэн болгохо дүрэн аргатай байгаа. Зүгөөр, комбайн заһабарилгын үбамые хараад үзэхэдэ, республика дотор тон хангалтагүй байна. Июньн 1-эй мэдэгээр бүхы МТС-үүд ороһодо 165 комбайн заһабарилгын гэхэ гү, айн тусбэе минн 27,5 процент дүүргэжэн байха юм.

Бага-Буналейн, Сагаан-Усанай, Ехэ-Кударын, Хэжэнгын, Чесалын, Куйтунска, Тиммийскэ МТС-үүд комбайн заһабарилгы плангаа муугаар үнэргэжэ байна. Эдэ МТС-үүд тусбэе ороһодо 15-һаа 20 процент хүртэр дүүргэжэн байха юм. Гэвч, аяар мүнөө хүртэр нэгдэе комбайн заһабарилгагүй МТС-үүд бин байна. Тэднэй дунда Итангын (директорын нүхэр Бакаев), Эгэтын (директорын нүхэр Бамбаев), Сухын (директорын нүхэр Найданов) ба бусад МТС-үүд ороһодо. Эдэ МТС-үүдэй хүтэлбэрилгэд үнэргэжэ жэлдэ хуряалгын машинанууды сэг болзор сонь, һайн шанартайгаар бэлдхэжэ шадаггүй тусбэе комбайнаар гарга хуряага тусбэе дүүргэжүй байһаншэ наа, мүнөө тэрэнэ дахад дабтахы хаража байһат гайхалтай.

Энэ жэлдэ МТС бүхэн хуряалгын машинанууды правительств багтуулагдан болзор соо, эрхим шанартайгаар дүүргэжэ шадаха арга-боломжотой байна. Ушөөн хэдаа заһабарилгада хэрэглэхэдэ заһабарилгын машинанууды сэг болзор сонь, һайн шанартайгаар гарга хуряага тусбэе дүүргэжүй байһаншэ наа, мүнөө тэрэнэ дахад дабтахы хаража байһат гайхалтай.

Тэд, зарим МТС-үүд энэ бүхы арга-боломжонуудаа хүсэл хэрэглэжэ шадаһангүй. Комбайнуудай заһабарилгада хэрэглэхэ заһабарилгын машинанууды сэг болзор сонь, һайн шанартайгаар гарга хуряага тусбэе дүүргэжүй байһаншэ наа, мүнөө тэрэнэ дахад дабтахы хаража байһат гайхалтай.

Энэ жэлдэ хабарай тарилгын эхилһэнэ хойшо Кабанскын МТС-эй (директорын нүхэр Маслов) олонхи тракторнууд эдлэб шалтагануудыа боложо минн байдаг тухайн манай газет бөшөөн байгаа. Тэд мүнөөшө тэрэ байдл тэдөө болоогүй элдэе. Зарим колхозуудай машинууд дээгүүр хүдэлмэрилжэ байһан тракторнууд эблэжэ хаатахаа гадна, горючи болон түрхихэ тоһоор дутажа, аяар хоер-гурбан үдэр соо минн байдаг юм. «Путь Сталин», Кировэй нэрэмжит колхозуудта хүдэлмэрилжэ байһан тракторнууд чин үзүүлшн дүрүүдтэ горючигүй дээрһэе үргэлжэ минн байгаа юм.

Тус МТС 16 бригадтай юм. Тэд бригадануудын тракторнуудаа бүхы хүсөөр хэрэглэжүй дээрһэе графика хоо таһалуула. «Полюсдэ», «Коминтерн», Ворошиловай нэрэмжит колхозуудта хүдэлмэрилжэ тракторнууд тарилгын халуун үдэрүүдтэ үргэлжэ минн байгаа. Тэд, энэ колхозуудтай бригаданууды хүтэлбэрилгэд Никитин, Печкин,

Темников ба МТС-эй дирекци тракторнууды бүхы хүсөөр хэрэглэхэ тушаа энэ гэхэ оролдог гаргадггүй байха юм. Тиммөөн трактористнуудын техниксэе харууһа хэжэ гурим сахидггүй, эблрэн тракторнуудаа сэг сонь заһабарилдаггүй байна.

Гадна, «Полюсдэ», «Коминтерн» колхозуудай полинууд дээгүүр хүдэлмэрилжэ байһан тракторна бригаданууд хүдэлмэридэ голоһо гарган байха юм. Гүйхэнөө хаһанһан, тарилгы хангалтагүйгөөр хөһөн баримтанууд Кабанскын МТС-тэ харьяатай олохон колхозуудаар үзэгдөө.

Зарим бригадануудта ажалай эмхидхал тон булаар табидаһан. Тиммөөн ажалай жаг заршам хазагайруулан баримтанууд үсөөн бөшэ үзэгдэнэ.

Хабарай полсөей хүдэлмэрин үдэ нинэ хангалтагүйгөөр хүдэлмэрилжэ байха гэжэ үндэр ургасын түлөө тэмсэлэн хэрэг бөшэ гэшэ.

И. Бамноев.

Үгэ хүүр гарганаар үнэтэ сагаа үнгэргэнэ

Байкал-Кударын аймагай Ворошиловай нэрэмжит колхоз хабарай тарилгы аяар мүнөө хүртэр дүүргэхүй байһаар. Тус колхоз эмэр шалтаганһаа нитрөөр удараа юм гэхэдэ, имгалт тракторнуудай хангалтагүйгөөр хүдэлмэрилһөөнө болоно. Тарилгын эхилһөнэ хойшо хоер тракторны дилжэнхэ үдэрүүдтэ эблэжэ минн байгаа. Трактористнууд Б. Шабанов ба Б. Баженов гэшн машинануудаа һаадгүйгөөр абуулхын түлөө ямаршэ оролдог гаргадггүй, харин «Биднээрэе эдэ хоожор хангана-

гүй, өмөрһэе сааша энэ хүдэлмэрилгэгүйн» гэхэ мэтээр эдлэб гүе хүүр гаргажа, үнэтэ сагаа үнэргэдэг байха юм.

Хабарай тарилгы ажалалтайгаар үнэргэхэ хэрэгтэ колхоздо түбэхэ уялгатай байһан энэ трактористнуудай гүе хүүр гаргахаа бөшө, юмшэ хэцүү байхынь мэдэж байһан МТС-эй дирекци болбол жаг заршам алажаархилһан трактористнуудта мүнөө хүртэр ямаршэ хэмжээ абаггүй байһаар.

Үбэхуряалгада хэзээгүй орохоор бэлэн

Энэжэнэ урда жэлүүдтэ Хэжэнгын аймагай Ворошиловай нэрэмжит колхоз (Додо-Худан) айком соо эгэлгэ гэгдэнгэй байһан юм. 1946 ондо үбэхуряалгада бэлдхэлгүүгөөр ороһон дээрһэе сабанлангайһаа горьтоһон талмай хуряалгуй оржирхилһон ба тусбэе арайһан 15 процент дүүргэжэн байгаа.

Мүнөө жэлдэ урдынгаа энэ дутуе усадха, адуу малдаа элбэг дэлбэг үбэ хэжэ бэлдхэха талаар энэ колхозтэй хэжэ-хөдөн шухала хэмжээнүүдэ хараалад, тэрэнэ үшөө хэрэг дээрэ бэлдүгэ-

жэ байха юм. Үбэхуряалгын түсэб уни хада зохиождо, колхознигуудай хамтын суглаан дээрэ баталагдаа.

Үбэхуряалгын бүхы машина эмсэгүүд: 10 сенокосилка, 5 морин тармуур, мүн жажуур, аса, тармуур мотан гар хэрэгсэлүүд һайн шанартайгаар заһабарилдажа бэлэн болоо.

Худан голы хажжа, 1500 гектар саһалан унаһан байна. Газар уналгын тухада 15 километр утгай һубаг канава малтагдаа.

М. Хондорнов.

СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Указ Транспортна машино-бүтээлгын Министерствын Октябрьска революцин нэрэмжит Ворошиловградска паровозо-бүтээлгын заводы Ленинэй орденуор шагнаха тухай

Заводы нэргөөн бөхөөхөдө ба арадай ажамыда шухала: продукция хэрэгтэ эмхидхэхэ талаар правительствын даһабарилгын үшөө шалтгаатайгаар дүүргэһөнэ түлөө, заводой 50 жэлдэ өйтэй дашарамдуулан транспортна машино-бүтээлгын Министерствын Октябрьска революцин нэрэмжит Ворошиловградска паровозо-бүтээлгын заводы Ленинэй орденуор шагнаха.

СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй түрүүлгш Н. ШВЕРНИН. СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй секретарь А. ГОРНИН. Москва, Кремль, 1947 оной июнийн 2.

БМАССР-эй Верховно Советэй Президиумэй УКАЗ

Олон хүүгэдэй эхэнүүдэ „Эхын алдар“ гэжэ орденуудаар ба „Эхын медаль“ гэжэ медальнуудаар шагнаха тухай

СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй 1944 оной августын 18-ай Указай үндэрөөр СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Указһаа шагнаха гэхэ:

Найман хүүгэдэй түрэн ба хүмүүнүүлэн эхэнүүдэ „ЭХЫН АЛДАР“ ГЭНЭ II ЗЭРГЫН ОРДЕНУОР

- 1. КУЗЬМИНА Александра Васильевна—Яруунын аймагай Шахта тосхой гэрэй эзэн эхээр. 2. УШАКОВА Мария Афанасьевна—Яруунын аймагай Романовка тосхой гэрэй эзэн эхээр.

Долоон хүүгэдэй түрэн ба хүмүүнүүлэн эхэнүүдэ „ЭХЫН АЛДАР“ ГЭНЭ III ЗЭРГЫН ОРДЕНУОР

- 1. БАЙБОРОДИНА Аграфена Васильевна—Яруунын аймагай Укыр тосхой гэрэй эзэн эхээр. 2. ВЕРУХАЙЗЕР Евдокия Георгиевна—Яруунын аймагай Сосново-Озерск тосхой гэрэй эзэн эхээр. 3. ДОНДКОВА Багадай Балдановна—Яруунын аймагай Гунда тосхой гэрэй эзэн эхээр.

Дөрөв хүүгэдэй түрэн ба хүмүүнүүлэн эхэнүүдэ „ЭХЫН АЛДАР“ ГЭНЭ III ЗЭРГЫН МЕДАЛИАР

- 1. БАЙБОРОДИНА Аграфена Васильевна—Яруунын аймагай Укыр тосхой гэрэй эзэн эхээр. 2. ВЕРУХАЙЗЕР Евдокия Георгиевна—Яруунын аймагай Сосново-Озерск тосхой гэрэй эзэн эхээр. 3. ДОНДКОВА Багадай Балдановна—Яруунын аймагай Гунда тосхой гэрэй эзэн эхээр. 4. ДЫМБРЫЛОВА Бальжма Дымбрыловна—Яруунын аймагай «Улаан Ярууна» колхозой гэрэй эзэн эхээр.

Зургаан хүүгэдэй түрэн ба хүмүүнүүлэн эхэнүүдэ „ЭХЫН МЕДАЛИАР“ ГЭНЭ I ЗЭРГЫН МЕДАЛИАР

- 1. БАЗАРОВА Хамажан Цыбжковна—Яруунын аймагай Сосново-Озерск тосхой гэрэй эзэн эхээр. 2. БОРОДИНА Варвара Матвеевна—Яруунын аймагай Романовка тосхой гэрэй эзэн эхээр. 3. ДАШИПЫРЕНОВА Дугар Хангаровна—Яруунын аймагай Сосново-Озерск тосхой гэрэй эзэн эхээр. 4. КАРАБУТОВА Екатерина Даниловна—Яруунын аймагай Романовка тосхой гэрэй эзэн эхээр.

Таван хүүгэдэй түрэн ба хүмүүнүүлэн эхэнүүдэ „ЭХЫН МЕДАЛИАР“ ГЭНЭ II ЗЭРГЫН МЕДАЛИАР

- 1. БАЙБОРОДИНА Екатерина Дмитриевна—Яруунын аймагай Сталиний нэрэмжит колхозой колхозница. 2. БАДМАЕВА Памсала Бадмаевна—Яруунын аймагай «Улаан Ярууна» колхозой гэрэй эзэн эхээр. 3. БЫКОВА Елизавета Ивановна—Яруунын аймагай Гавриловка тосхой гэрэй эзэн эхээр. 4. ДОРЖИЕВА Хама-Цырен Доржиевна—Яруунын аймагай «Улаан Ярууна» колхозой гэрэй эзэн эхээр.

Таван хүүгэдэй түрэн ба хүмүүнүүлэн эхэнүүдэ „ЭХЫН МЕДАЛИАР“ ГЭНЭ II ЗЭРГЫН МЕДАЛИАР

- 1. БАЙБОРОДИНА Екатерина Дмитриевна—Яруунын аймагай Сталиний нэрэмжит колхозой колхозница. 2. БАДМАЕВА Памсала Бадмаевна—Яруунын аймагай «Улаан Ярууна» колхозой гэрэй эзэн эхээр. 3. БЫКОВА Елизавета Ивановна—Яруунын аймагай Гавриловка тосхой гэрэй эзэн эхээр.

Дөрөв хүүгэдэй түрэн ба хүмүүнүүлэн эхэнүүдэ „ЭХЫН МЕДАЛИАР“ ГЭНЭ III ЗЭРГЫН МЕДАЛИАР

- 1. БАЙБОРОДИНА Екатерина Дмитриевна—Яруунын аймагай «Улаан Ярууна» колхозой гэрэй эзэн эхээр. 2. БАДМАЕВА Памсала Бадмаевна—Яруунын аймагай «Улаан Ярууна» колхозой гэрэй эзэн эхээр. 3. БЫКОВА Елизавета Ивановна—Яруунын аймагай Гавриловка тосхой гэрэй эзэн эхээр.

Таван хүүгэдэй түрэн ба хүмүүнүүлэн эхэнүүдэ „ЭХЫН МЕДАЛИАР“ ГЭНЭ II ЗЭРГЫН МЕДАЛИАР

- 1. БАЙБОРОДИНА Екатерина Дмитриевна—Яруунын аймагай «Улаан Ярууна» колхозой гэрэй эзэн эхээр. 2. БАДМАЕВА Памсала Бадмаевна—Яруунын аймагай «Улаан Ярууна» колхозой гэрэй эзэн эхээр. 3. БЫКОВА Елизавета Ивановна—Яруунын аймагай Гавриловка тосхой гэрэй эзэн эхээр.

Таван хүүгэдэй түрэн ба хүмүүнүүлэн эхэнүүдэ „ЭХЫН МЕДАЛИАР“ ГЭНЭ II ЗЭРГЫН МЕДАЛИАР

- 1. БАЙБОРОДИНА Екатерина Дмитриевна—Яруунын аймагай «Улаан Ярууна» колхозой гэрэй эзэн эхээр. 2. БАДМАЕВА Памсала Бадмаевна—Яруунын аймагай «Улаан Ярууна» колхозой гэрэй эзэн эхээр. 3. БЫКОВА Елизавета Ивановна—Яруунын аймагай Гавриловка тосхой гэрэй эзэн эхээр.

БМАССР-эй Верховно Советэй Президиумэй секретарь Д. ЦЫРЭМИЛОН. БМАССР-эй Верховно Советэй Президиумэй секретарь В. ОСТРОВСКАЯ. Улаан-Удэ город, Советүүдэй Байшад, 1947 оной июнийн 4.

Хүдөөгэй ПАРТИЙНА ХҮДЭЛМЭРИЙГ ШИДЭГЭЙ ТУГАЛАМЖА

Хүдөөгэй парторганизацинуудай зорилгонууд

3. МТС-эй ПАРТИЙНА ОРГАНИЗАЦИЙН ЗЭРИЛГЭ ЯМАР БЭЭ

МТС-эй партийна организаци бол аажмын хэрэгтэй болон үйлдвэрийн дээрхи политическа хүдэлмэрийн гүдвэр харуусадаг байна. Административ ажал-ябуугыг шалган хинна ха гэвч эрх үйлдвэрийн тухал эне организацида ВВП(б)-гэй Уставаар олгодоно. Парторганизаци бол аажмын эрхээ эдлэж, тубхын түрүүдэ машинно-тракторна паркын хайшан гэж хүдэлмэрилжэ байгашы шалган хиннажа байха еһотой. Машинны хувьд хэрэгтэй гэжэ шув ба гэхэд: ашагалгын техникэсье нормоонуудыг эдбүггүйгээр, ажалай үндэр бүтэсөө туйлах, машиннада гайтаггаар хандха, графикай өһөөр техникэсье харуулаха хэжэ, юрын ба капитальна захибари хаха абадал болоно.

МТС-эй партийна организаци бол аажмын эрхээ эдлэж, тубхын түрүүдэ машинно-тракторна паркын хайшан гэжэ хүдэлмэрилжэ байгашы шалган хиннажа байха еһотой. Машинны хувьд хэрэгтэй гэжэ шув ба гэхэд: ашагалгын техникэсье нормоонуудыг эдбүггүйгээр, ажалай үндэр бүтэсөө туйлах, машиннада гайтаггаар хандха, графикай өһөөр техникэсье харуулаха хэжэ, юрын ба капитальна захибари хаха абадал болоно.

Машинно-тракторна станцинууд болбо хүүдэ аажмын хөгжөөн дэбжүүдэ хэрэгтэй топ шухала хүсэи болодог байна. Эне хадаа колхозно байгуулалтыг саашадань бүхэжүүдэ ба ургасмы элбэгжүүдэ абадала шидэхэй үүрэгтэй. Эгээл нимнөө ВВП(б)-гэй ЦК-гэй февральска Пленумэй тогтоол соо машинно-тракторна станцинуудта «аа харгал хандуудалгаан байха. Эне Пленумэй шидэхэбэрин аян тухай амжалтаггаар бодуулгажэ байгашы тухай өнөө тон түрүү МТС-эй парторганизаци харуусаха еһотой.

*) Эхивиннь «Б. М. Унэной» 110 ба 111-дэхи номеруудта.

Тэднине бүхэжүүдхын тула МТС-эй директорны политическа талаар орлогшын тусаамы бин болгохо гэжэ Пленум тогтоон байгаа. Директоры политическа талаар орлогшо хадаа МТС-эй аажмын байдалда парторганизацийн нүдөөгөө үзүүлжэ абадалы үргэжэ, трактористнууд ба комбайнернуудай хүдэ политическа, хүмүүжүүдхын хүдэлмэрийн шалгахдаа зэргэтэй.

Партийна Центральна Комитет болбо амхидхэй ба политическа хүдэлмэри гэжэ тракторна бригадануудта — МТС-эй хүдэлмэрийн шидэхгэжэ байган газарнуудта ябуулагдажа байха еһотой гэжэ өршөөн байна. Трактористнууд ба комбайнернуудыг социалистическа үзэл мэдэрэлтэйгээр, үзэн сэлээр хүмүүжүүлжэ байхадаа, МТС-эй коммунистууд болбо нийтин социалистическа жүрүсөө дэргэртүгэ шухала нүхасэлүүдэ бин болгохо гэжэ. Социалистическа жүрүсөөй амжалта хадаа түрүүшүүлэй дүй дүршэлы тарааха, төрөнөй үндэрин дээр нинта эоние нургаа, гээлгэлдэй түрүүшүүлэй хэмжээнэ хэ хүртэр урагшан татаха, үйлдвэрийн нийтин дэбжэлтыг амхидхэ тухай партийна организацийн хэды шөөнө шадабартайгаар хүдэлмэрийн дээрнээ дүлдэха байна.

Өөршнөө хүдэлмэрийн ябуулаха партияна организаци болбо комсомолнууд ба түрүүшүүд-элбэхитэдэ түшгэлдэг байха юм. Эрхм, политическа бэлдэхэлтэй хүнүүдэ агитаторнууд болгон томилго тракторна бригадануудта элбэгдэг байна. МТС-эй бүхы коммунистууд ба хүтэлбэрилгэшэд болбо МТС-эй хүдэлмэрийг шидэгтэй, трактористнуудай үмээн политическа элдхэн гү, али хэрээрлэнгүүдэ саг ургэжэ уншажа хэлэжэ байха еһотой.

МТС-эй коммунистууд болбо партини доторой хүдэлмэрийн хэмжээ үргэжэ, машинно-тракторна станцины үйлдвэрийн ба политическа байдалда эдбэхтэйгээр хабаадажа, партийна даалгаварнуудыг түгээжэ байха еһотой.

Гонирхолтой лекцинууд

Республиканска лекторсы бюро болбо есөөтөө-научна, түүхын ба литературна темнүүдээр гонирхолтой лекцинуудыг бэлдэхэ байна. Тэрэ тоодо «Залуу гвар-

ди», «Сталиной биографи», «Газар дээрэ ажабуудал ажаа бин болоо» гонин темнууа бин.

Бии хүсээ бултыень ашаглаха хэрэгтэй

Верхнеудинска кустарна шөмэй завод, Хонхолон ба Ганзуриной тээрмэ гэхэ мотын предриятинууд ургашы Бурят-Монголой ажайлэбэрийн дүрсе шарайн болжэ байган юм. Ленинск-Останинска национальна политика болбо үнгарын табанжэлүүд соо байдалы үндэрлөөжэ хуужаха. Сэлжэжэ ба Удын эрхүүдээр, хашаай ой тайгын шүүжэжэ байган газраар, Бурядай хотын ургэн дайлаар шэнэ фабрика залуу болдогдоон байха гэжэ: паровозо-бүтээлгын, шөмэй ба моторо-сайбарилгын заводтуу, мяха-көвсөр энэ ба загана болбосоруудад Комбинатууд, нүүрнөөй ба металлическа руднигууд, сакарна ба модо хэрвэлэхэ заводтууд, сэбин ба гутайвай фабриканууд гэхэ мэтэ олоно.

Эдэ предриятинууд болбо транспортна машинно-бүтээлгын, ой модоной ба заганагай ажайлэбэрийн, нүүрнөөй ба барилгын материалнуудай, үнгэтэ металургин ба мяха тохойой гэхэ зэргын сооноа удхашанартай ажайлэбэрийн үйлдвэр гардаг продукцины бага бэша хувиен Угэдэ ба түрүү зэргын шөнэ техникээр зэбсөгшүүлэгдэбэн байха юм.

Тинхэ зуура, республикын хада хэдрэ предриятинуудта шөбөрүүдэдэ байган энэ баян ба мүнөө Нейн шөнэ техникэ бин хүсөөрөө хүсэд хайнаар ашаглагдавалгүй. Технически хүдэлгэнгүй гү, али заримдаа төрөнине буруугаар хэрэгтэй абадалууд гардаг. Энэ байган жэшэ баримтануудыг харха үзэе.

нууд гэхэ мотын шөнө түрүү техникээр зэбсөгшүүлэгдэбэн байна. Тэдэ 1946 оной туршдаа энэ хүсэ ехэтэ багтануудын сүүдхэ соо миня нэгэ хаагайда гү, заримдаа хаа яа хоёр хаагайда ашаглагдажа байган юм. Тинхэ дээрнээ тус бин болбо хэрвэе машинна техникэсье хайнаар хэрэгтэй шаддаг байгаа нээ, тонинажай талаар оройдоо нэгэ пара соо үйлдвэрийн бүтээжэ шадха байган зүйлнүүдээ бүхэлэй квартал соо хэлэг байгаа.

Бага хүсэтэй багтанууд ба бүхэлэй сүүдхэ соо таагаргайгээр ашаглажа шаддаггүй байган дээрнээ, хүсэ ехэтэ багтануудыг жэжэ дэтэлхүүдээ үйлдвэрийгэдэ рациональна бэшээр хэрэгтэйгээр ушарнуудыг байха юм. Тэдэ энэнь хүсэ ехэтэ багтануудыг дүүрэн ашаглаха ба төдөннөө хүдэлгэжэ байган дархашуудай үйлдвэрийн бүтээсөө дэтэлхүүдээ арга-боломжыг дошолуудад байншүү.

Энэ мэтэ абадалууд муудэ гарамыг гэхэдэ, балтшын, түүршэ дархашууд болон машинистнууд гэхэ зэргын мэрбөжэлэй хүдэлмэрийн хурган бэлдэхэ асуудалда нагалаа табалгүй дээрнээ болонго.

Биад хүргэдэг ондоо ямар ушарнууд бийл гэхэдэ, мүнэ заводэй электрешескэ цехүүд хадаа уурлаар хүдэлдэг биатнуудта 7—8 атмосфери давсентой уурал уухта байган аад, миня 4—5 атмосфери давсентой уурал мэдэг ба мүн тэрэ-шөлөн хэрэгтэй калорийностой газ үгэдэггүй дээрнээ болжэ талзаалгын нээлнүүд ба горночүү соонь түчэрэй зүйлнүүд улаан халадаг ба заримдаа хадаа еһотой хэмжээндэ хүртэр халаа-даггүй. Тинхэ дээрнээ балта, пресс бо-

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Улан-Удын либеро-архив заводой хүдэлмэрийн ба албаагай шадгай группа В. И. Ленинэй ба И. В. Сталиной биографины үзэжэ байна. Эндэ хашаанууд уэр бүри 30-30 минута соо үнгаргэдэг. Хэмээнүүдэ либеро пехын пачальны, заводой партору нүхэр А. П. Рычкова хүтэлбэрилдэг байна. И. Красавцевой фото.

Хүмүүжүүлгын хүдэлмэри хэгдэнэгүй

«Дайнай нүүдэй үедэ хүүдэ аажмын хөгжөөн дэбжүүдэ хэмжээндэ тухай» ВВП(б)-гэй ЦК-гэй февральска Пленумэй түүхэтэ тогтоолыг үргэн нинта колхознуудта ойлгуулаха тушаа хүүдэ иотагуудай партийна эхин организацинуудай коммунистууд партийно-политическа хүдэлмэри үргэсөөр хэжэ байна.

Тэдэ, Түнхөнэй аймагай Тоорын сомоний «Улаан-Шанай» гэжэ колхозой коммунистууд партини Центральна Комитетэй тус тогтоолыг мүнөө хүртэр колхознуудтаа хайса ойлгуулаагүй. Эндхи олонхи коммунистууд тус Пленумэй ямар асуудалуудыг зүбшэжэ, ямар тогтоол абаган тухай өнөөдөрөө хусах мэдэхгүйтэй байха юм.

Партийна эхин организацийн секретарь нүхэр Д. Данжеев болбо колхозинуудай дунда партийно-политическа болон бусад хүмүүжүүлгын хүдэлмэрийн хайса оруулаха тушаа ямаршэ хүдэлмэри хөгжөөгүй. Энэ организацида 21 коммунист тоолоноо Теад, оройдоо 10 хүнэй хабаа-далгатайгаар марын 11-дэ суглаа үнгар-гэжэ, төрөн дээрэ юрын аажмын асуудалуудыг сон халирхайгаар хэмсээ

тарашаан байгаа. Тэрэ гэрээр майн дүүртэр нэгшэ суглаа үнгаргөгүйтэй байшо.

Тэдэхэ коммунистууд хадаа «ВВП(б)-гэй историин хурянгы курсыг» гүнзгээр шудалнагүй. Хүтэлбэрилхы тушаала байгаа зарим нэгэ коммунистууд Шалдушкеев, Молокшоны гэгшэд өнөөдөр политическа хэмжээ дэбжүүлгын оройдо, харин саг Ургэжэ Зуун-Мурин ба Тооры иотагуудгаар архижа абадаг заншалтай болонхой. Энэ жэлэй хабарай тарилгын үедэ тус парторганизацйин агитколлектив агитационно-ойлгууламжын хүдэлмэрийн мугтаар ябуулаха гадна, өнөөдөр агитаторнууд ажалай үндэр бүтэсэнүүдэ туйлажа, партинабашэ колхозинуудай дунда төрөтэй хүндэтэй болжэ шаддаггүй. Агитатор, ВВП(б)-гэй член Гонгоров өөртөө даалгадан ачааст дээрэ хабарай тарилгын үедэ оройдоо 2 зангы үнгаргөө. Агитатор Ангурево ВВП(б)-гэй ЦК-гэй февральска Пленумэй тогтоолыг колхозинуудай дунда ойлгуулахаа байгагүй, тус тогтоолой гол үжнэнь өөрөөнь мэдэхгүйтэй байшо.

Антон Шалдушкеев болбо хабарай тарилгын үедэ агитаторнуудай нэгшэ семинар үнгаргөгүйтэй байха юм.

Мүн энэхэ олонхи коммунистуудай ВВП(б)-гэй Уставыг партини нэгтгээр сахыжа шаддаггүйнь нима баримтанууд гаршэлнэ. Зарим коммунистууд хадаа партина суглаануудта эрдэггүйтэй, ерөөшын баа, партина суглаанайнгаа шухала асуудалуудыг зүбшэн хэлсэхэдэ эдбэхтэйгээр хабаадалсаггүйтэй байха юм. Жүшээлхэдэ, мөнэ хаяхан тус партина эхин организаци суглаа хэбэн байгаа. Тэдэ эндэ оройдоо 7—8 хүн байлса.

Партийна эхин организацийн хүдэлмэрийн хайшан гэжэ хайжаруулаха тушаа тус организацийн секретарь нүхэр Данжеев асуулаха, нэгшэ тоомхотой харуу үгэжэ шаддаггүй. Эдэ бүгэдэ аялуу өнүүнүүдэ дары турган усахдаа, партина эхин организацингаа хүдэлмэрийн хайжаруулаха, ажаахан ба политическа удхашанартай каманинуудыг саг болзор-лохы дүргэжэ абадал хадаа коммунистууд бүхэнэй дайшалхы уялга мүн.

Б. Ширеторев. (Б. М. Унэной корреспондент).

Финоргануудай республиканска мүрүсөөнэй түрүүшүүд

Агууехэ Октябреска социалистическа революциин 30 жэлэй ойн хүдэлмэрийн дэргэн социалистическа мүрүсөөнэй түрүүшүүд болбо республикын финансы хүдэлмэрийн мүнэн зөрөө суглауудыг темпын үдэр эрхэ тудам хурдацайгаар абадал болоно.

Бурят-Монголой Финоргануудай коллегивууд энэ хөөрхэй кварталай түрүүшүүд 2 нарын турша соо 189 миллион 46 мянган түхэриг суглуулаха. Гүрэнэй бин жэлэй олодо оруулаха. Мүнөө, гүрэнэй үзэ долоо оруулаха хоёрдэн кварталай түсэмы Алын аймаг 466 процент, Баргалан аймаг 120 процент, Ярууны аймаг 114 процент гэхэ зэргээр дүүргэе. Мүн Түнхөнэй аймагай Сибирска квартали түсэмы 63 процентээр үзүүдэ.

Налогтой түрэнин суглауудын таван кварталын түсэмы 91 процент дүүргэе. Закаменай аймаг республика дотор түрүүшүүд абадал.

Башукин городской страховой инспекции кварталын түсэмы 100 процент, Битын аймаг 80 процент үзэхэдэ байгай гэжэнь, республикын олонхи аймгуудай страховой инспекцинууд страховой түрэнинүүд суглуулаха талаар үзүүлсээр түрүүшүүд абадал.

Бихонэй зорилго хадаа эдэ дүүгүнүүд зары усаглаха, болжогно-финансово хэмжэрийн талаар РСФСР соо түрүү түрүүлхэ түдэ улам эршэтэйгээр хүдэлгэжэ еһотойд.

И. Слущин.

Хүдөө ажалай артелиин Уставы эдлэхэ ябадалуудыг эсэслэн усадхаха

«Болхоуудта хүдөө ажалай артелиин Уставы эдлэн ябадалуудыг усадхаха хэмжээнүүд тухай» СССР-эй Министруудай Советэй ба ВВП(б)-гэй ЦК-гэй 1946 оной сентябрийн 19-эй тогтоол хадаа колхозно байгуулалтыг улам саашадан хайжаруулаха гайтамшагта программа болжэ үгдэн байна. Энэ тогтоол хадаа советска правительствэ болон большевистскэ партини, агууехэ Сталиной колхозно тариашадта али тухай ехе анхарал оролдог гаргадаг байгашы дахад гаршэлжэ үгөө.

Энэ түүхэтэ тогтоолой гараад байган манай республикын колхозууд түрүүшүн хоёр-гурван наранууд соо хүдөө ажалай артелиин Уставыг хазагайруулахан гортойхон баримтануудыг элбүүлэн олохы төрөнине эсэслэн усадхаха талаар нийдэгүй ехе хүдэлмэри хэбэн байна. Эгөө зарим аймагуудай хүтэлбэрилхы өмн зургаанууд хүдөө ажалай артелиин Уставы эдлэн ябадалуудыг усадхаха үрэгтэ али нэгэн каманин үнгаргэжэ шэсөөр хандан дээрнээ, мүнөө юрын газарнуудта артелиин Уставыг хазагайруулахан ябадалууд дахад үзэгжэ байха юм.

Кабанскын аймагай Кировой нэрэмжэ колхоз (правлениин түрүүлэгшэ мүнэ Фролов) ажалта үжэрэ мүнөө хүртэр гүрмүүлэгшэ, таранин хайша хэрэгтэйгээр байгаа. Эндэ энэ жэлэй январь февраль соо колхозой правлени шадгай хүдэлмэрийг хүнүүдэй аяр 1000 ажаагта үдэр үгэжэ шаддаггүй юм. Энэ колхозо леботорсоо абаган мүнөө хүртэр нэхэ абадаггүй байгаа. Правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Фролов колхозоо 2886 түхэриг үрэтэй байгашы баа, нийтин зөрөөшын улам дахад 2164 түхэриг абаган байга юм. Гадна, Фролов болбо аяр 25 пентэр хүрэгтын хартааба өөрөө мэдэхгүйн байна.

Зэдын аймагай «Улаан Ушөөтэ» колхозо (правлениин түрүүлэгшэ мүнэ Чагууров) хүдөө ажалай артелиин Уставы эдлэн ябадал мүнөө хүртэр усадхаг даагүй байгаа. Энэ колхозой правлени шадгай аяр 17 хүн «хүдэлмэрийн» ажалта үдэр бэлхээр олохо байган юм. Колхозуудай шалгалтын комиссиун олонхи иотагуудта халгалтаггүйгээр гүдэмэрийн. Тэдээр колхозой правленин ябуудыг хүсэд шалгалтаггүй байха юм. Кабанскын аймагай Ворошиловой, Чапвай нэрэмжэ, «XVII партска» колхозуудай шалгалтын комиссиунууд 1946 оной нэгдэхэ квартал соо нэгшэ үнгаргэжэ хэртэй байха.

Хүүдэ ажалай артелиин Уставы эдлэн ябадалуудыг саашаа хажышэ тэсэлгүй. Колхозуудай хүтэлбэрилгэ болон шалгалтын комиссиунууд артелиин Уставы эдлэн ябадалуудыг эсэслэн усадхаха хэрэгтэ шалгалтскаар орло сохо уялгагай.

Ц. Цыдынов.

Финоргануудай республиканска мүрүсөөнэй түрүүшүүд

Агууехэ Октябреска социалистическа революциин 30 жэлэй ойн хүдэлмэрийн дэргэн социалистическа мүрүсөөнэй түрүүшүүд болбо республикын финансы хүдэлмэрийн мүнэн зөрөө суглауудыг темпын үдэр эрхэ тудам хурдацайгаар абадал болоно.

Бурят-Монголой Финоргануудай коллегивууд энэ хөөрхэй кварталай түрүүшүүд 2 нарын турша соо 189 миллион 46 мянган түхэриг суглуулаха. Гүрэнэй бин жэлэй олодо оруулаха. Мүнөө, гүрэнэй үзэ долоо оруулаха хоёрдэн кварталай түсэмы Алын аймаг 466 процент, Баргалан аймаг 120 процент, Ярууны аймаг 114 процент гэхэ зэргээр дүүргэе. Мүн Түнхөнэй аймагай Сибирска квартали түсэмы 63 процентээр үзүүдэ.

Налогтой түрэнин суглауудын таван кварталын түсэмы 91 процент дүүргэе. Закаменай аймаг республика дотор түрүүшүүд абадал.

Башукин городской страховой инспекции кварталын түсэмы 100 процент, Битын аймаг 80 процент үзэхэдэ байгай гэжэнь, республикын олонхи аймгуудай страховой инспекцинууд страховой түрэнинүүд суглуулаха талаар үзүүлсээр түрүүшүүд абадал.

И. Слущин.

Имномер Д. БОЛСОХОВ.

